

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/157/2018
Identifikačné číslo spisu:	2314209879
Dátum vydania rozhodnutia:	30.05.2019
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:2314209879.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, zastúpenej splnomocnenkyňou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, proti žalovanej T. U., trvale bytom vo J., zastúpenej Mgr. Petrom Magdalíkom, advokátom v Galante, Vajanského 1520, o 1.672,22 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp.zn. 17C/287/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 22. novembra 2017 sp.zn. 25Co/192/2016 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 5. apríla 2016 č.k. 17C/287/2014-150 zamietol žalobu pôvodnej žalobkyne (ktorou bola akciová spoločnosť Slovenský plynárenský priemysel, a.s., so sídlom v Bratislave, Mlynské nivy 44/a) a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanej k rukám jej advokáta náhradu trov konania v sume 684,62 € do 3 dní. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil § 3, § 48 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ a § 49 ods. 1, 3 a 4 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov a § 52, § 53 ods. 1 až 3 a § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení). Vychádzal z dokazovania podloženého skutkového zistenia, že 15. apríla 2011 uzatvorili strany zmluvu o dodávke plynu pre domácnosť, pričom odberateľom bola žalovaná a predmetom zmluvy poskytovanie dodávok a predaj plynu. Žalobkyňa vystavila na základe zmluvy žalovanej faktúry, ktoré žalovaná riadne a včas neuhradila. Výsledky dokazovania však podľa súdu prvej inštancie neumožňovali záver, že zo strany žalovanej došlo k odberu zemného plynu v takom množstve, aké jej bolo žalobkyňou fakturované. Žalovaná taktiež preukázala, že plynomer bol nečitateľný a v období pred fakturáciou a po nej bola spotreba plynu podstatne nižšia ako za žalované obdobia od 19. decembra 2011 do 18. decembra 2012 a od 19. decembra 2012 do 29. mája 2013, pričom žalobkyňa vyššiu spotrebu nepreukázala. Zároveň bolo preukázané, že pri spotrebe plynu nemohlo dôjsť ani k úniku plynu na plynových spotrebičoch žalovanej, keďže revízná správa uznala zariadenie za spôsobilé a schopné bezpečnej prevádzky. Žalobkyňa nijako nepreukázala, že sa žalovaná dopustila neoprávneného odberu plynu; súd prvej

inštancie preto vyhodnotil žalobný návrh ako nedôvodný.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 22. novembra 2017 sp.zn. 25Co/192/2016 na základe § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z.z. v znení zákona č. 87/2017 Z.z. a dnes už i zákona č. 350/2018 Z.z., ďalej tiež len „C.s.p.“) rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny a žalovanej priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Uviedol, že sa prioritne zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v čase rozhodovania odvolacieho súdu na základe § 217 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 378 ods. 1 C.s.p. a skonštatoval, že nedostatok vecnej legitímácie znamená, že žalobca nie je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia a žalovaný nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, čo vedie k zamietnutiu žaloby. Vzhľadom na zistený nedostatok aktívnej vecnej legitímácie označil za irelevantné, nedôvodné a v rozpore so zásadou hospodárnosti konania zaoberať sa dôvodmi odvolania uplatnenými žalobkyňou. Podľa § 80 ods. 1 C.s.p. ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv a povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli. Žalobkyňa počas konania postúpila pohľadávku na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok z 12. októbra 2016 na postupníka v osobe dnešnej žalobkyne a tým jej vznikla možnosť predložiť súdu návrh na zmenu účastníkov konania už pred rozhodnutím odvolacieho súdu (ktorého rozhodnutie bolo vydané až viac než rok nato). Odvolací súd tiež doplnil, že podľa § 80 ods. 1 C.s.p. súd na procesné nástupníctvo neprihliada ex offio (z tzv. úradnej povinnosti), ale len na návrh žalobcu.

3. Proti takémuto rozsudku odvolacieho súdu podala 28. februára 2018 ešte pôvodná žalobkyňa dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ust. § 420 písm. f/ C.s.p. tvrdiac, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Za vadu konania označila nesprávny úradný postup spočívajúci v tom, že odvolací súd žalobkyni nedoručil podanie žalovanej doručené súdu 10. novembra 2016, ktorým oznámila postúpenie predmetnej pohľadávky. Argumentovala, že v prípade, ak by jej bolo predmetné vyjadrenie doručené, reagovala by podaním návrhu na zmenu účastníka konania ešte pred rozhodovaním odvolacieho súdu a nie až po jeho rozhodnutí; poukázala na rozhodnutia dovolacieho súdu v obdobných veciach sp.zn. 1 Cdo 187/2010, 2 Cdo 209/2014 a 4 Cdo 141/2010 a navrhla Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), aby rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaná navrhla dovolanie zamietnuť (?), majúc za to, že súd nemal žiadny objektívny dôvod predmetné vyjadrenie doručovať žalobkyni, pretože otázka zmeny subjektov podľa § 80 C.s.p. je výlučným oprávnením žalobcu, ktoré je žalobca oprávnený využiť bez toho, aby ho konajúci súd na to vyzval. Na predmetné vyjadrenie (oznámenie) sa podľa nej nevzťahuje ust. § 374 ods. 1 C.s.p., nakoľko tu nešlo o vyjadrenie k odvolaniu, ktoré bolo súdu doručené 8. júna 2016, ale len o následné ďalšie podanie, na ktoré sa vzťahuje ust. § 374 ods. 3 C.s.p.

5. Žalobkyňa následne podaním doručeným súdu prvej inštancie 11. mája 2018 navrhla, aby súd v súlade s ust. § 80 C.s.p. pripustil zmenu strany sporu na strane žalobkyne, keďže pôvodná žalobkyňa a osoba majúca vstúpiť na jej miesto uzatvorili zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorá je predmetom tohto konania a súd prvej inštancie tomuto návrhu vyhovel (uznesením z 11. júna 2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť 21. deň rovnakého mesiaca i roka).

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala za účinnosti C.s.p. v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) jedna z procesných strán, skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu. Dospel pritom k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť. Na odôvodnenie, prečo bol podľa neho namieste takýto postup (§ 451 ods. 3, veta prvá C.s.p.) uvádza :

7. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej

patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

8. Z obsahu spisu vyplýva pravdivosť tvrdenia dovolateľky, že odvolací súd podanie žalovanej z 10. novembra 2016 označené ako „Oznámenie o postúpení pohľadávky“ nedoručil predtým, než rozhodol, žalobkyni a rovnako je nesporné, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zamietajúce žalobu bolo odvolacím súdom potvrdené pre záver o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne, vyvodzovaný práve z okolností postúpenia pohľadávky. Napriek práve uvedenému ale podľa názoru dovolacieho súdu takýto postup znaky postupu porušujúceho právo žalobkyne na spravodlivý proces nevykazuje.

9. Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých predložených dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V tomto rozsudku dospel Európsky súd pre ľudské práva k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia.

10. Opomenutie odvolacieho súdu doručiť procesnej strane ešte pred rozhodnutím o odvolaní vyjadrenie jej procesného súperu je síce v ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za postup zodpovedajúci dikcii ust § 420 písm. f/ C.s.p., toto však neplatí absolútne, ale len vtedy, ak je naplnená i podmienka formulovania podania majúceho sa doručiť ako skutkovej a právnej argumentácie. Ak táto podmienka splnená nie je, opomenutie doručenia podania za postup súdu na ujmu práva strany sporu na spravodlivý proces, resp. možnosti účastníka konať pred súdom (v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku - zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) považovať nejde (v tejto súv. por. napr. uznesenie najvyššieho súdu z 28. septembra 2016 sp.zn. 6 Cdo 157/2016). Špecificky k postupu odvolacieho súdu namietanému v prejednávanej veci je potom žiadúce doplniť i to, že nesprávnym procesným postupom súdu znemožňujúcim strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.) nie je opomenutie odvolacieho súdu doručiť procesnej strane také podanie jej procesného súperu, ktoré obsahuje len upozornenie na skutočnosti, ktoré sú strane dožadujúcej sa doručenia známe (najmä z dôvodov obdobných prípadu v prejednávanej veci, teda preto, že tu ide o upozornenie na urobenie právneho úkonu, ktorého účastníkom bol neskorší dovolateľ a ktorého neznámosť pre takú osobu je logicky vylúčená).

11. Nevyvinutie žalobkyňou patričnej procesnej aktivity potom, čo sama napadla rozsudok súdu prvej inštancie vyznievajúci v jej neprospech odvolaním a v priebehu takto začatého odvolacieho konania postúpila pohľadávku urobenú predmetom sporu na inú osobu, a to s vedomím pristúpenia odvolacieho súdu v určitom časovom horizonte k rozhodovaniu o odvolaní tak síce nepochybne bolo neuskutočnením strane patriaceho procesného práva navrhnúť zmenu strany sporu, v tomto prípade však bez toho, aby takéto nevyužitie práva bolo pričítateľné na vrub nesprávneho procesného postupu súdu, nakoľko pristúpenie na argumentáciu o povinnosti doručovania aj v takomto prípade by malo povahu trvania na príslovečnom nosení dreva do lesa.

12. Dovolaciemu súdu preto po nezistení namietanej nesprávnosti v procesnom postupe odvolacieho

súdu a tobôž nie potrebnej intenzity nesprávneho postupu (zodpovedajúcej požiadavke z ust. § 420 písm. f/ C.s.p.) neostávalo iné, než dovolanie proti rozsudku netrpiacemu vytýkanou zmätočnosťou vadou ako neprípustné (§ 447 písm. c/ C.s.p.) odmietnuť.

13. Rozhodnutie o trovách konania o dovolaní dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0, v časti trov konania pomerom hlasov 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.